

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2*
FACTORS AFFECTING TO THE STUDENT QUALITY OF SCHOOLS IN
RATTANABURI 1 NETWORK UNDER SURIN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

สุพิชญา สาขะจันทร์¹ เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม² ธนาศักดิ์ ข่ายกระโทก³

Supitchaya Sakachan¹ Charoenwit Sompongtham² Thanasak Kaykratok³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชธานี

¹⁻³Ratchathani University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: namz.namzskj@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน 2) เพื่อศึกษาคุณภาพนักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 115 คน รวมทั้งหมด 126 คน โดยวิธีสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.21) และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.29) 2) คุณภาพนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวมซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.19) 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพนักเรียน ได้ร้อยละ 59.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (S.E.est) เท่ากับ 0.127 ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\text{สมการรูปคะแนนดิบ } Y' = 2.138 + 0.319X_1 + 0.189X_2$$

$$\text{สมการรูปคะแนนมาตรฐาน } Z'y = 0.706ZX_1 + 0.242ZX_2$$

* Received 11 February 2025; Revised 22 February 2025; Accepted 23 February 2025

คำสำคัญ: คุณภาพนักเรียน, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, คุณลักษณะของครูผู้สอน

Abstract

This research aimed to 1) study the factors related to student quality, 2) study the quality of students, and 3) study the factors affecting the quality of students in schools in the Rattanakaburi 1 network under the Surin Primary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 11 school administrators and 115 teachers, totaling 126 people, by simple random sampling. The instruments used were a questionnaire on factors related to student quality and a questionnaire on student quality. Data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results of the study found that 1) Academic leadership of school administrators factors were at a high level overall ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.21) and teacher characteristics factors were at a high level overall ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.29) 2) Student quality of the school was at a high level overall ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.19) 3) Academic leadership of school administrators and teacher characteristics factors affected student quality. They could jointly predict student quality at 59.20 percent with statistical significance at 0.05, with a standard error of prediction (S.E.est) of 0.127. The prediction equations in the form of raw scores and standard scores were as follows:

$$\text{Raw score equation } Y' = 2.138 + .319X_1 + .189X_2$$

$$\text{Standard score equation } Z'y = .706ZX_1 + .242ZX_2$$

Keywords: Student Quality, Academic Leadership, Teacher Characteristics

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ด้วยการส่งเสริมให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข การศึกษาของคนในประเทศเป็นสิ่งที่ชี้นำการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในอนาคต เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ คุณภาพการศึกษาจึงเป็นประเด็นที่สำคัญมุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นกลไกหลักที่จะขับเคลื่อนในการพัฒนา

ประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดด โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ วิสัยทัศน์ ผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุน ครู-อาจารย์ให้ได้พัฒนาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง (มารุต พัฒนา, 2563)

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละโรงเรียน เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น นอกจากนั้นผลคะแนนที่นักเรียนได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนเองเพราะสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและวางแผนอนาคต ส่วนผู้ปกครองจะได้ใช้เป็นแนวทางแก้ไขและสนับสนุนบุตรหลานให้กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในแนวทางที่ดีที่สำคัญโรงเรียนและครูผู้สอนยังสามารถนำผลการประเมินของนักเรียนแต่ละคนไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนและกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องต่อความสนใจความต้องการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนต่อไปในอนาคต จากสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในเครือข่ายรัตนบุรี 1 คล้ายคลึงกัน เป็นศูนย์รวมการศึกษาแห่งวิชาการ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศอย่างมีศักยภาพแต่ยังขาดแคลนบุคลากรที่ให้การอบรมสั่งสอนตามรายวิชาเอกไม่ครบ (กัญญ์ เพชรภรณ์, 2563)

จากการประกาศผลสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานหรือ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2565 เครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 100 คะแนนในระดับชั้น ป.6 พบว่า วิชาภาษาไทยได้ 55.04 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษได้ 35.00 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ได้ 28.42 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ได้ 39.73 คะแนน ซึ่งผลการสอบส่วนใหญ่ไม่ถึงร้อยละ 50 ข้อมูลเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนได้เพราะผลการทดสอบดังกล่าวเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาก่อนหน้านี้ (องค์การมหาชน, 2566)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อประโยชน์ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 115 คน รวมทั้งหมด 126 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1 ประเภทของเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม
- 2.2 องค์ประกอบของเครื่องมือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา เป็นแบบเลือกตอบ
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพ ประกอบด้วย 6 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ขั้นตอนการเก็บข้อมูลดำเนินการดังนี้
 1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยราชธานี โดยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2
 2. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และทำการบันทึกคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
 3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ปีการศึกษา 2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.3 วิเคราะห์คุณภาพนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน กับคุณภาพนักเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญ ทางสถิติ ซึ่งพิจารณาความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน ที่คำนวณได้มาแปลผลในรูปแบบของความสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535)

4.5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน ของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และอันดับที่ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพนักเรียน ดังตารางที่ 1

ด้านที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	4.40	0.29	มาก	1
2.	ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน	4.36	0.22	มาก	2
	รวม	4.39	0.24	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยจาก

มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.29) และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.22)

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และอันดับที่ของคุณภาพนักเรียน

ด้านที่	คุณภาพนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	4.44	0.46	มาก	4
2.	ด้านทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดี	4.45	0.42	มาก	3
3.	ด้านความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ	4.40	0.47	มาก	5
4.	ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	4.31	0.47	มาก	6
5.	ด้านการมีทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.44	มากที่สุด	1
6.	ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะและกีฬา	4.48	0.56	มาก	2
	รวม	4.40	0.19	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด คือ ด้านการมีทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.44) ด้านสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะและกีฬา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.56) ด้านทักษะในการทำงานและเจตคติที่ดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.42) ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.46) ด้านความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.47) และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47)

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายโรงเรียนรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน

ตัวแปร	<i>b</i>	<i>Std. E.</i>	<i>Beta</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_1)	0.319	0.026	0.706	12.199*	.000
ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน (X_2)	0.189	0.045	0.242	4.184*	.000
ค่าคงที่ (a) = 2.138					
$R = 0.769, R^2 = 0.592, S.E._{est} = 0.12727, F = 89.194, P = .000$					

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_1) และปัจจัยปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน (X_2) ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.769 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.592 ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพนักเรียน ได้ร้อยละ 59.20 เรียงลำดับอำนาจพยากรณ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.319 และด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.189 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 2.138 + 0.319X_1 + 0.189X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = 0.706Z_{X1} + 0.242Z_{X2}$$

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์อย่างจริงจังเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร เถลิ้มชุตติเดช และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านวัฒนธรรมองค์กร ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญรินทร์ แก้วอินธิ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย 3) ปัจจัยด้านปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร 4) ปัจจัยด้านการจูงใจ 5) ปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ ธัญญ์วรัท ภัทรนันตชัย และธนพลอยสิริ สิริบรรสพ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. คุณภาพนักเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะวิชาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, พจนีย์ มั่งคั่ง และ อังคณา กุลนภาดล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ระดับคุณภาพผู้เรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน จากปัจจัยทั้ง 2 ด้าน ซึ่งนำมาพยากรณ์คุณภาพนักเรียน โดยภาพรวมสามารถพยากรณ์ได้ทั้ง 2 ด้าน ตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน โดยมีประเด็นการอภิปรายแต่ละประเด็นดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สามารถร่วมพยากรณ์คุณภาพนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายรัตนบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และทำให้ผู้ปกครอง และครูเกิดความพึงพอใจต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, พจนีย์ มั่งคั่ง และ อังคณา กุลนภาดล (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร เฉลิมชุตติเดช และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

องค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คอยช่วยเหลือและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความพร้อมในด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

3.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน สามารถร่วมพยากรณ์คุณภาพนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนมีบทบาทที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนโดยตรง มีการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตัวครูผู้สอนก็มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาพบว่าได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้านครู รองลงมาคือด้านการบริหารการศึกษา โดยคุณลักษณะของครูที่ดี ควรจะถึงพร้อมด้วยคุณสมบัติที่สำคัญและจำเป็น 3 ด้านใหญ่ คือ มีความรู้ดี ซึ่งได้แก่ 1. ความรู้ในวิชาการทั่วไป ความรู้ในเนื้อหาที่สอน ความรู้ในหน้าที่และงานครูทุกประการ 2. มีทักษะในการสอนและปฏิบัติงานครู ใช้สื่อการสอน จัดกิจกรรมและบรรยากาศเพื่อให้นักเรียนมีความน่าเรียน เร้าพฤติกรรม ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการจัดการศึกษาจนนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยใช้นวัตกรรมที่ทันสมัย และ 3. มีคุณธรรมนิยม มีความภาคภูมิใจในความเป็นครู มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู รักในการสอน ตลอดจนมีจิตวิญญาณในความเป็นครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, พงนิญ มั่งคั่ง และ อังคณา กุลนาค (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = 0.825$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดกรอบการดำเนินงานและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา โดยมีครูผู้สอนทำหน้าที่จัดการเรียนรู้และให้คำแนะนำแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษาให้มีจุดเด่นการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมและการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. จากการศึกษาในระดับปัจจัยด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน ควรเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างจินตนาการการเรียนรู้ของนักเรียน และควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อครูผู้สอนจะได้เข้าถึงนักเรียนและปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะกับนักเรียนมากขึ้น ควรเสริมสร้างความสามารถของด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอน ควรมีการจัดประชุมวางแผน และออกแบบเกณฑ์การวัด และประเมินผลของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยในด้านอื่นๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพแก่คุณภาพนักเรียนให้มากขึ้น เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน และควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนจากกลุ่มประชากรกลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างครบครัน

เอกสารอ้างอิง

- กันตพัฒน์ มณฑา. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารสหวิทยาการวิจัย. 8(2), 289-296.
- ธัญญ์วรัท ภัทรนันตชัย และธนพลอยสิริ สิริบรรสพ. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี. 7(6), 62-80.
- ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์, ธร สุนทรายุทธ และสมุทธ ชำนาญ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. 7(1), 91-102.
- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, พงนิย มั่งคั่ง และ อังคณา กุลนภาดล. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วารสารบัณฑิตวิจัย. 12(1), 107-122.

- มารุต พัฒนา. (2563). การประเมินการเรียนรู้ใน New normal. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วราภรณ์ ลวงवास, สฎายุ อีระวนิชตระกูล และชัยพจน์ รักราม. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 6(1), 236-254.
- สิริพร เกลิมชุติเดช และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา. 12(2), 253-262.
- อัญรินทร์ แก้วอินธิ. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน ปริญญานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.